

Działy Materiału Programowego Nauczania Języka Polskiego w kl I - III objęte rozszerzeniem wiedzy z zakresu sztuki (malarstwa)

Nauczanie języka polskiego przebiegać będzie zgodnie z programem DK 01-4014-72/99 „Świat w słowach i obrazach”

Rozbudowaniu ulegną jedynie działy, które pozwalają na wprowadzenie w szerszym zakresie tematyki związanej z odbiorem dzieła malarskiego w powiązaniu z literaturą, co zgodne jest ze „Standardami egzaminacyjnymi” i „Podstawą programową”.

Działy programowe

- I. Wiara jako motywacja działania
- II. Dyskurs o przeszłości i przyszłości: poszanowanie tradycji, patriotyzm, bohaterstwo, związki człowieka z naturą
- III. Postawy życiowe i wybory moralne; dobro i zło, prawda i kłamstwo, cnoty i wady, przyjaźń i wrogość, ból i cierpienie, wartości materialne i duchowe
- IV. Dojrzewanie; proces dorastania do życia społecznego, upływ czasu- przemijanie

I. Ogólne cele programu.

- Budzenie zainteresowania sztuką
- Wyrabianie umiejętności odczytywania nieliterackich tekstów kultury
- Budzenie wrażliwości estetycznej uczniów
- Przygotowanie do świadomego odbioru sztuki

- Zainteresowanie postaciami wielkich twórców sztuki
- Kształcenie umiejętności rozróżniania rozmaitych wytworów sztuki plastycznej (obraz, rzeźba, płaskorzeźba, grafika)
- Zachęcanie do wyrażania własnych opinii na temat oglądanych dzieł
- Kształcenie umiejętności spostrzegania

Sposoby osiągania celów

- Wykorzystanie reprodukcji malarskich oraz albumów
- Łączenie treści literackich i malarskich
- Przekład intersemiotyczny
- Odwiedzanie wystaw malarskich
- Wystawy tematyczne w pracowni polonistycznej

L.p	Dział programowy	Materiał programowy	Dzieło malarskie	Cele	Kl
1	Wiara jako motywacja działania	Biblia- Stary Testament i Nowy Testament	<p>Michał Anioł fragment fresku Kaplicy Sykstyńskiej</p> <p>William Blake „Bóg stwarzający Wszechświat”</p> <p>Rembrandt „ Miłosierny Samarytanin” „Powrót syna marnotrawnego”</p> <p>Hieronim Bosch „Ogród rozkoszy ziemskich”</p> <p>Masaccio „Wygnanie z raju” Lucas Cranch”Adam i Ewa”</p>	<p>Łączy treści utworu z przedstawionym fragmentem fresku, Odczytuje symbolikę gestu Opisuje postacie przedstawione na obrazie Poznaje technikę tworzenia fresku</p> <p>Odczytuje postawy postaci biorąc pod uwagę ich upozowanie Zauważa rolę koloru i światła Podejmuje próby interpretacji obrazu</p> <p>Porównuje biblijny opis stworzenia świata z wyobrażeniem malarskim Odczytuje symbolikę elementów (woda, sowa, fontanna) Posługuje się pojęciem tryptyk”</p>	I. II. III.

2		Jan Twardowski „Sprawiedliwość	Albrecht Dürer „Słońce sprawiedliwości	Rozpoznaje grafikę jako technikę malarską opisuje obraz wyodrębnia atrybuty (miecz, waga) doczytuje alegorię	II.
3		Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią	„Taniec śmierci”(malarz nieznany) Hans Holbein „Stara kobieta” Hans Buldung „Trzy etapy ludzkiego życia i śmierć”	Wyodrębnia wspólny motyw malarski i literacki Wskazuje atrybuty (sowa, klepsydra kosa) i uzasadnia celowość ich użycia Opisuje postacie ukazane na obrazie	III.
4		Jan Kochanowski „Psalmy”	Fra Angelico „Apoteoza Boga”	Opisuje obraz Odnajduje te same treści ukazane w utworze i na obrazie Wyjaśnia znaczenie wyrazu apoteoza”	III.
5.		Czesław Miłosz „Piosenka o końcu świata”	Hans Memling „Sąd ostateczny”	Łączy temat utworu z dziełem malarskim Wskazuje motywy biblijne Wyodrębnia postacie Odczytuje symbolikę Dostrzega funkcję koloru	III.
6.		Karol Dickens „Opowieść wigilijna”	Pieter Bruegel „Mizantrop”	Opisuje postaci Łączy cechy bohatera literackiego z postacią ukazaną na obrazie Odgaduje symbolikę (ciemnie, mały chłopiec)	III.
7.		H. Sienkiewicz „Krzyżacy”	Jan Matejko „Bitwa pod Grunwaldem”	Dokonuje inwentaryzacji świata przedstawionego Wyróżnia postacie historyczne	I.

				Odczytuje ich gesty, mimikę Poznaje sylwetkę wybitnego malarza historycznego.	
8.		Mity greckie „Stworzenie Świata”	Sandro Botticelli „Narodziny Wenus”	Rozpoznaje motywy mitologiczne Wyraża swą opinię na temat dzieła Łączy temat obrazu z treścią mitu	III.
9.	Diskusja przeszłości z przyszłością Poszanowanie tradycji Patriotyzm, Bohaterstwo Związek człowieka z naturą	Jarosław Iwaszkiewicz „Ikar”	Pieter Bruegel „Upadek Ikar”	Opisuje dzieło malarskie Wyodrębnia plany malarskie Łączy tematykę utworu z sytuacją ukazaną na obrazie Odczytuje przesłanie artysty	II.
10.		J.Kochanowski „Pieśń świętojańska o sobótce”	Pieter Bruegel „Sianokosy” „Chłopskie wesele”	Łączy temat dzieł malarskich z utworami literackimi Porównuje Dostrzega realizm w przedstawianiu scen z życia wsi	III.
11.		J.A.Morsztyn „Do trupa” „ O sobie”	Nicolas Poussin „ Amory i Geniusze” Giovanni Bernini „Apollo i Dafne” “Ekstaza Św. Teresy”	Dostrzega cechy charakterystyczne dla kultury baroku Zauważa nierozzerwalność sztuki i literatury epoki	III.
12		Stanisław Grochowiak „Bruegell”	Albumy z malarstwem P. Bruegela „Zabawy zimowe”	Dokonuje inwentaryzacji świata przedstawionego Określa punkt widzenia malarza Odczytuje alegorię (ptasia pułapka)	III.

13.		Stanisław Grochowiak „Pocałunek – krajobraz”	Francis Goya „Maja naga” Stanisław Wyspiański „Pejzaż podgórski” A.Rodin „Pocałunek”	Przyswaja pojęcia: pejzaż, akt Łączy temat utworów malarskich i literackich Wyraża opinię o dziele.	III.
14.		Czesław Miłosz „Dolina Issy”	Celnik Rousseau „Marzenie” Millet „Wiosna”	Dostrzega realizm i subiektywizm w przedstawianiu świata Zauważa różnice i podobieństwa w sposobie kreowania rzeczywistości	III.
15.	Postawy życiowe i wybory moralne: Dobro i zło Prawda i kłamstwo Cnoty i wady Miłość i nienawiść Przyjaźń i wrogość Radość i ból Cierpienie Wartości materialne i duchowe.	Sławomir Mrożek „Baba”	Jerzy Duda Gracz „Hamlet polny”	Opisuje dzieło współczesnego artysty Dostrzega elementy groteskowe Podejmuje próbę odczytania przesłania	II.
16.		Jan Kochanowski „Treny” C.K.Norwid „Moja piosnka II”	Jan Matejko „Kochanowski nad zwłokami Urszulki” A.Gieryski „Anioł Pański” J.Chełmoński „Bociany”	Opisuje sytuację ukazaną na obrazie Łączy tematy dzieł Określa nastrój obrazu Dostrzega znaczenie barwy dla budowania nastroju. Dobiera odpowiednie fragmenty tekstu do sytuacji ukazanych na obrazie	II. II.

				Opisuje nastrój obrazów	
17.		Jak czytać Mroźka, czyli co się mieści w przepowieści	Gustaw Moreau "Podróżujący poeta"	Wyodrębnia elementy ukazane na obrazie Wskazuje motyw mitologiczny Odczytuje alegorię	III.
18.		Dante Alighieri „Boska komedia”	Fra Angelico „Sąd Ostateczny“ H. Bosch „Piekło muzykantów“	Wyróżnia motywy wspólne w dziele literackim i malarskim Omawia tematykę obrazu Wyraża swą opinię Dostrzega znaczenie światła i koloru Odczytuje przesłanie malarza	III.
19.	Dojrzewanie; Proces dorastania do życia, upływ czasu, przemijanie	K.K. Baczyński „Biała magia” K.J. Gałczyński Zaczarowana dorożka”	Gustaw Klimt „Portret kobiety” M. Chagall „Nad miastem”	Wyodrębnia wspólny motyw Opisuje obraz Wyraża opinię o dziele malarskim Uzasadnia rolę barwy i światła dla budowania nastroju Opisuje obraz Dostrzega niezwykłość w sposobie ukazywania świata Przyswaja pojęcie; surrealizm, fantasmagoria	III. III.
		Lekcje czytania obrazów	Albumy z malarstwem np. W. Łysiak	Poznaje konwencje malarskie Rozpoznaje malarstwo: -symboliczne	

			<p>„Malarstwo białego człowieka „1000 arcydzieł siostry Wendy” „Wielcy malarze”</p>	<p>-realistyczne -impresjonistyczne -prymitywne -surrealistyczne Postępuje się pojęciami: plan, tło, światło, cień Opisuje obrazy Wyraża swoją opinię</p>	<p>I. II. III.</p>
--	--	--	---	---	------------------------------

Opracowała:

Zofia Mąka